SODBA SODIŠČA (veliki senat)
z dne 22. februarja 2005*

V zadevi C-141/02 P,

zaradi pritožbe na podlagi člena 49 Statuta ES Sodišča, vložene 15. aprila 2002,

Komisija Evropskih skupnosti, ki jo zastopata W. Mölls in K. Wiedner, zastopnika, z naslovom za vročanje v Luxembourgu,

pritožnica,

ob intervenciji

Francoske republike, ki jo zastopata G. de Bergues in F. Million, zastopnika, z naslovom za vročanje v Luxembourgu,

intervenientka v pritožbenem postopku,

* Jezik postopka: nemščina.

drugi stranki v postopku sta:

T-Mobile Austria GmbH, prej max.mobil Telekommunikation Service GmbH, s sedežem na Dunaju (Avstrija), ki jo zastopajo A. Reidlinger, M. Esser-Wellié in T. Lübbig, odvetniki, z naslovom za vročanje v Luxembourgu,

tožeča stranka na prvi stopnji,

Kraljevina Nizozemska, ki jo zastopa H. G. Sevenster, zastopnik, z naslovom za vročanje v Luxembourgu,

intervenientka na prvi stopnji,

SODIŠČE (veliki senat),

v sestavi V. Skouris, predsednik, P. Jann, C. W. A. Timmermans, A. Rosas in A. Borg Barthet, predsedniki senatov, J.-P. Puissochet (poročevalec), R. Schintgen, sodnika, N. Colneric, sodnica, S. von Bahr, M. Ilešič, J. Malenovský, J. Klučka in U. Lõhmus, sodniki,

generalni pravobranilec: M. Poiares Maduro,
sodna tajnica: M.-F. Contet, glavna administratorka,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 7. septembra 2004,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 21. oktobra 2004

izreka naslednjo

Sodbo

1 Komisija Evropskih skupnosti s pritožbo predlaga razveljavitev sodbe Sodišča prve stopnje z dne 30. januarja 2002 v zadevi max.mobil proti Komisiji (T-54/99, Recueil, str. II-313, v nadaljevanju: izpodbijana sodba), s katero je to za dopustno razglasilo ničnostno tožbo, ki jo je družba max.mobil Telekommunikation Service GmbH, ki je nato postala T-Mobile Austria GmbH (v nadaljevanju: družba max.mobil), vložila zoper dopis Komisije z dne 11. decembra 1998, s katerim je ta zavrnila začetek postopka zaradi neizpolnitve obveznosti proti Republiki Avstriji (v nadaljevanju: sporni akt).

Dejansko stanje

2 Prvi operater omrežja GSM, ki se je pojavil na avstrijskem trgu omrežij mobilne telefonije, je bila družba Mobilkom Austria AG (v nadaljevanju: Mobilkom), katere delnice ima delno še vedno avstrijska država prek družbe Post und Telekom Austria AG (v nadaljevanju: PTA). Družba max.mobil, tožeča stranka na prvi stopnji, je družba avstrijskega prava, ki je na zadevni trg vstopila oktobra 1996 kot drugi

operater GSM. Tretji operater, Connect Austria GmbH (v nadaljevanju: Connect Austria), je bil izbran po postopku javnega razpisa v začetku avgusta 1997 in je tudi vstopil na isti trg.

3 Pred vstopom družbe max.mobil na trg omrežij mobilne telefonije je imel Österreichische Post- und Telegraphenverwaltung (avstrijska uprava za pošto in telegraf) zakoniti monopol v celotnem sektorju mobilne telefonije in je upravljal predvsem omrežji analogne mobilne telefonije „C-Netz" in „D-Netz" ter omrežje GSM, imenovano „A1". Ta monopol je bil 1. junija 1996 podeljen družbi Mobilkom, novoustanovljeni hčerinski družbi PTA.

4 Družba max.mobil je 14. oktobra 1997 vložila pritožbo pri Komisiji, da bi ta med drugim ugotovila, da je Republika Avstrija kršila povezane določbe členov 86 in 90(1) Pogodbe ES (postala člen 82 ES in 86(1) ES). V bistvu je bil namen te pritožbe izpodbijati nerazlikovanje med zneski pristojbin, ki se zahtevajo od družb max.mobil in Mobilkom, ter ugodnostmi plačevanja navedenih pristojbin, ki jih je uživala družba Mobilkom.

5 Poleg tega je družba max.mobil v tej pritožbi trdila, da je bilo kršeno pravo Skupnosti, ker so avstrijski organi ugodnosti za družbo Mobilkom pri dodeljevanju frekvenc določili z zakonom ter ker je PTA odobrila podporo svoji hčerinski družbi Mobilkom za vzpostavitev in upravljanje njenega omrežja GSM.

6 Družba max.mobil je 22. aprila 1998 vložila dodatno vlogo pri Komisiji, v kateri je natančneje dejansko in pravno opredelila dejansko stanje, ki mu ugovarja. Ta družba je po sestanku s Komisijo, ki je bil 14. julija 1998, 27. julija 1998 vložila drugo dodatno vlogo.

7 Komisija je 11. decembra 1998 z dopisom, ki je bil predmet spora pred Sodiščem prve stopnje, družbo max.mobil obvestila, da delno zavrača njeno pritožbo z dne 14. oktobra 1997. Komisija je v zvezi s tem predvsem pojasnila:

„Glede [dejstva, da družbi Mobilkom ni bilo naloženo plačilo višje pristojbine od tiste, ki jo plačuje vaše podjetje], Komisija meni [...], da niste predložili zadostnega dokaza o obstoju državnega ukrepa, zaradi katerega naj bi družba Mobilkom zlorabila svoj prevladujoči položaj. Komisija je v skladu s svojo dosedanjo prakso začela postopek zaradi neizpolnitve obveznosti v primerljivih zadevah samo, če je država članica naložila višjo pristojbino podjetju, ki je na novo vstopilo na trg, kakor podjetju, ki je na tem trgu že opravljalo dejavnost (glej Odločbo Komisije z dne 4. oktobra 1995 o pogojih, naloženih drugemu operaterju radiotelefonije GSM v Italiji, UL L 280, 23.11.1995).“

Postopek pred Sodiščem prve stopnje

8 Družba max.mobil je v sodnem tajništvu Sodišča prve stopnje 22. februarja 1999 vložila tožbo zaradi delne razglasitve ničnosti spornega akta v delu, s katerim je zavrnjena pritožba.

9 Komisija je z ločeno vlogo, ki je bila v sodnem tajništvu Sodišča prve stopnje vložena 31. marca 1999, podala ugovor nedopustnosti na podlagi člena 114(1) Poslovnika Sodišča prve stopnje. Sodišče prve stopnje je s sklepom z dne 17. septembra 1999 odločanje o tem ugovoru pridržalo za končno odločbo.

10 Kraljevina Nizozemska je 15. julija 1999 predlagala, naj se ji dovoli intervencija v podporo predlogom Komisije. S sklepom z dne 17. septembra 1999 je predsednik drugega senata Sodišča prve stopnje dovolil to intervencijo.

11 Na podlagi poročila sodnika poročevalca je Sodišče prve stopnje odločilo začeti ustni postopek. V okviru ukrepov procesnega vodstva je Sodišče prve stopnje pozvalo stranke, naj pisno odgovorijo na nekatera vprašanja.

12 Stranke so na javni obravnavi 2. maja 2001 podale ustne navedbe in odgovorile na vprašanja Sodišča prve stopnje.

13 Družba max.mobil Sodišču prve stopnje predlaga, naj:

— razglasi ničnost spornega akta v delu, v katerem je zavrnjena njena pritožba;

— Komisiji naloži plačilo stroškov.

14 Komisija ob intervenciji Kraljevine Nizozemske Sodišču prve stopnje predlaga, naj:

— tožbo zavrže kot nedopustno in jo, podredno, zavrne kot neutemeljeno;

— družbi max.mobil naloži plačilo stroškov.

Izpodbijana sodba

15 Sodišče prve stopnje je v izpodbijani sodbi najprej v uvodnih ugotovitvah pojasnilo okoliščine svoje odločitve in zlasti pomen sodne prakse v zadevi Bundesverband der Bilanzbuchhalter proti Komisiji (sodba z dne 20. februarja 1997, C-107/95 P, Recueil, str. I-947), nato pa obravnavalo dopustnost tožbe in njeno utemeljenost.

Uvodne ugotovitve Sodišča prve stopnje

16 Sodišče prve stopnje najprej v točki 48 izpodbijane sodbe pojasnjuje, da vestno in nepristransko obravnavo pritožbe upravičuje pravica do dobrega upravljanja posamičnih položajev, ki je del splošnih načel, skupnih ustavnim tradicijam držav članic, in je povzeta v členu 41(1) Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, razglašene v Nici 7. decembra 2000 (UL C 364, str. 1, v nadaljevanju: Listina o temeljnih pravicah).

17 Nato je v točkah 49 in 51 izpodbijane sodbe menila, da je bila Komisiji obveznost, naj vestno in nepristransko obravnava pritožbo, naložena na področjih, za katera veljata člena 85 in 86 Pogodbe (postala člena 81 ES in 82 ES) ter tudi člen 92 Pogodbe (po spremembi postal člen 87 ES) in člen 93 iste pogodbe (postal člen 88 ES). Sodišče prve stopnje meni, da je treba člen 90 Pogodbe razlagati po zgledu določb Pogodbe o konkurenci, ki pritožnikom izrecno priznavajo procesne pravice. Meni, da je družba max.mobil v položaju, ki je primerljiv s položajem iz člena 3 Uredbe Sveta št. 17 z dne 6. februarja 1962, Prva uredba o izvajanju členov 85 in 86 Pogodbe (UL L 13, str. 204), ki ji dovoljuje vložitev pritožbe pri Komisiji.

18 Sodišče nazadnje v točkah 52 in 53 izpodbijane sodbe trdi, da obstoj obveznosti vestne in nepristranske preučitve upravičuje splošna obveznost nadzora, ki zavezuje Komisijo. Ta se mora brez razlikovanja uporabljati v okviru členov 85, 86, 90, 92 in 93 Pogodbe, čeprav so podrobna pravila za izvajanje te obveznosti različna glede na posebna področja izvajanja in zlasti glede na procesne pravice, ki so zainteresiranim strankam na teh področjih izrecno podeljene s Pogodbo ali sekundarnim pravom Skupnosti. Zato naj ne bi bile upoštevne trditve Komisije, da člen 90(3) Pogodbe naj ne bi določal procesnega položaja posameznikov in da naj bi bilo varstvo posameznikov zagotovljeno z obveznostmi, ki neposredno zavezujejo države članice.

19 Poleg tega Sodišče prve stopnje v točki 54 izpodbijane odločbe razlikuje med postopki iz člena 90(3) in člena 169 Pogodbe (postal člen 226 ES). Po mnenju Sodišča prve stopnje „lahko" Komisija na podlagi člena 169 Pogodbe začne postopek zaradi neizpolnitve obveznosti proti državi članici, nasprotno pa je v členu 90(3) iste pogodbe določeno, da Komisija „po potrebi" sprejme ustrezne ukrepe. Ta izraz naj bi kazal, da mora Komisija vestno in nepristransko preučiti pritožbe ter nato na podlagi svoje diskrecijske pravice odločiti, ali je treba izvesti preiskavo ali ne in po potrebi sprejeti ukrepe zoper zadevno(-e) državo(-e) članico(-e). Drugače kot pri odločitvi

Komisije, da bo vložila tožbo zaradi neizpolnitve obveznosti na podlagi člena 169 Pogodbe, je njena pristojnost, da ukrepa na podlagi pritožbe v skladu s členom 90(3) Pogodbe, čeprav je diskrecijska, vseeno lahko predmet sodnega nadzora (v tem smislu glej točko 96 sklepnih predlogov generalnega pravobranilca Mischa v zadevi Komisija in Francija proti TF1, sodba z dne 12. julija 2001, C-302/99 P in C-308/99 P, Recueil, str. I-5603).

20 Čeprav Komisija uživa široko diskrecijsko pravico glede postopka, ki se ji zdi potreben, in ustreznih sredstev v ta namen (glej predvsem zgoraj navedeno sodbo Bundesverband der Bilanzbuchhalter proti Komisiji, točka 27), Sodišče prve stopnje v točkah od 55 do 57 izpodbijane sodbe opozarja, da sta dolžnost Komisije, da vestno in nepristransko preuči pritožbo – če jo ta obveznost zavezuje – in njena odločitev, ali bo ukrepala na podlagi navedene pritožbe ali ne, predmet sodnega nadzora, ki je enak nadzoru, ki se izvaja glede ugotovitve kršitev na področjih, ki jih pokrivata člena 85 in 86 Pogodbe (glej zlasti sodbo z dne 25. oktobra 1977 v zadevi Metro proti Komisiji, 26/76, Recueil, str. 1875, točka 13). Sodišče prve stopnje navaja točko 97 sklepnih predlogov generalnega pravobranilca Mischa v navedeni zadevi Komisija in Francija proti TF1, v kateri ta trdi, da je treba enako stališče uporabiti glede kršitev člena 90(3) Pogodbe. Poleg tega Sodišče prve stopnje opozarja, da je tak sodni nadzor tudi del splošnih načel, skupnih ustavnim tradicijam držav članic, kot je potrjeno v členu 47 Listine o temeljnih pravicah.

21 Za spoštovanje diskrecijske pravice Komisije, kadar je izpodbijani akt njena odločitev, da ne bo izkoristila pristojnosti, ki ji je podeljena s členom 90(3) Pogodbe, mora biti po mnenju Sodišča prve stopnje vloga sodišča Skupnosti omejena na omejen nadzor, s katerim se preveri, ali je v izpodbijanem aktu obrazloženo, da so bili upoštevani upoštevnii deli spisa, ali je bilo dejansko stanje ugotovljeno pravilno in ali ni bila morda storjena očitna napaka pri presoji teh dejstev.

Dopustnost tožbe na prvi stopnji.

22 Sodišče prve stopnje je ob upoštevanju uvodnih ugotovitev priznalo dopustnost tožbe družbe max.mobil in sodbo obrazložilo, kot sledi.

23 Najprej je v točki 65 izpodbijane sodbe dopis Komisije z dne 11. decembra 1998, v katerem je ta družbi max.mobil sporočila, da ne namerava ukrepati na podlagi njene pritožbe na podlagi člena 90 Pogodbe, opredelila kot odločbo, zoper katero se lahko vloži ničnostna tožba.

24 Nato je Sodišče prve stopnje v točkah 70 in 71 iste sodbe menilo, da je ta odločba naslovljena na družbo max.mobil, in pojasnilo, da jo odločba posamično zadeva v več pogledih.

25 Prvič, Sodišče prve stopnje opozarja, da je sporni akt odziv Komisije na uradno pritožbo družbe max.mobil.

26 Drugič, navaja, da je Komisija imela več sestankov s to družbo za preučitev različnih vidikov, navedenih v pritožbi.

27 Tretjič, po mnenju Sodišča prve stopnje je imela navedena družba, ko ji je bila podeljena licenca GSM, samo enega konkurenta, družbo Mobilkom, ki je bila upravičena do državnih ukrepov, ki jih družba max.mobil izpodbija v delu pritožbe, glede katerega Komisija – kot izhaja iz spornega akta – ni več želela preiskovati.

28 Četrtič, Sodišče prve stopnje opozarja, da je družba max.mobil edini od dveh konkurentov družbe Mobilkom, ki mu je bila naložena enaka pristojbina kot družbi Mobilkom, medtem ko je bila drugemu konkurentu, družbi Connect Austria, naložena precej nižja pristojbina, kot se uporablja za družbi Mobilkom in max.mobil.

29 Petič, po mnenju Sodišča prve stopnje ni sporno, da je bil znesek pristojbine, naložene družbi Mobilkom, ki je osrednje vprašanje pritožbe in spornega akta, avtomatično določen na podlagi zneska pristojbine, ki ga je družba max.mobil predlagala v postopku dodelitve druge licence GSM v Avstriji.

30 Šestič, Sodišče prve stopnje opozarja, da se ukrep, ki je predmet pritožbe in spornega akta, uporablja posamično za družbo Mobilkom ter ni splošni ukrep, kot je bil tisti iz zadeve, v kateri je bila izrečena zgoraj navedena sodba Bundesverband der Bilanzbuchhalter proti Komisiji.

Temelj tožbe na prvi stopnji

31 Po tem, ko je Sodišče prve stopnje v točkah 73 in 75 izpodbijane sodbe opozorilo, da je njegov nadzor omejen na preverjanje, ali Komisija izpolnjuje svojo obveznost vestne in nepristranske preučitve pritožb, in da sporni akt temelji na dejstvih, katerih resničnost ni sporna, je menilo, da je lahko Komisija brez očitne napake pri presoji sklepala, da dejstvo, da je bilo družbi Mobilkom naloženo plačilo pristojbine v enakem znesku, kot ga plačuje družba max.mobil, ne zadostuje za dokaz, da je bila družba Mobilkom spodbujena k zlorabi svojega prevladujočega položaja. Sicer naj bi bila ta ugotovitev združljiva s prejšnjo prakso Komisije.

32 Sodišče prve stopnje poleg tega opozarja, da je bil izpodbijani akt sprejet po več sestankih družbe max.mobil in Komisije v okoliščinah, ki jih je ta družba poznala in so ji omogočale razumeti razloge, navedene v obrazložitvi spornega akta. Po mnenju Sodišča prve stopnje torej ni mogoče govoriti o neobstoju ali pomanjkljivi obrazložitvi, za kar je šlo v sodbi z dne 17. marca 1983 v zadevi Control Data proti Komisiji (294/81, Recueil, str. 911, točka 15). Sodišče prve stopnje zato sklepa, da je izpodbijani akt zadostno obrazložen z vidika člena 190 Pogodbe (postal člen 253 ES).

Postopek pred Sodiščem

33 Komisija Evropskih skupnosti je 12. aprila 2002 vložila pritožbo pri Sodišču.

34 Francoska republika je 1. avgusta 2002 predlagala, naj se ji dovoli intervencija v podporo predlogom Komisije. S sklepom z dne 24. oktobra 2002 je predsednik Sodišča ugodil temu predlogu.

35 Družba max.mobil je 9. avgusta 2002 v odgovoru na pritožbo vložila nasprotno pritožbo. Komisija je nanjo 15. novembra 2002 odgovorila z repliko. Družba max.mobil je 25. februarja 2003 predložila dupliko.

Predlogi glavne in nasprotne pritožbe

36 Komisija Sodišču predlaga, naj:

— razveljavi izpodbijano sodbo v delu, v katerem je razglašena dopustnost ničnostne tožbe, ki jo je družba max.mobil vložila zoper dopis Komisije z dne 11. decembra 1998;

— zavrže kot nedopustno ničnostno tožbo, ki jo je družba max.mobil vložila zoper sporni akt;

— zavrže nasprotno pritožbo, ki jo je vložila družba max.mobil;

— družbi max.mobil naloži plačilo stroškov.

37 Družba max.mobil Sodišču predlaga:

— naj zavrže pritožbo Komisije zaradi nedopustnosti ali jo podredno zavrne zaradi neutemeljenosti;

in naj z nasprotno pritožbo:

— razveljavi izpodbijano sodbo v delu, s katerim je bila njena ničnostna tožba zavrnjena kot neutemeljena;

— razglasi ničnost spornega akta;

— Komisiji naloži plačilo stroškov.

38 Francoska republika v intervencijski vlogi Sodišču predlaga, naj:

— razveljavi izpodbijano sodbo v delu, v katerem je priznana dopustnost ničnostne tožbe družbe max.mobil na podlagi člena 90 Pogodbe;

— družbi max.mobil naloži plačilo stroškov.

Pritožba

Dopustnost glavne pritožbe

Trditve strank

39 Komisija meni, da je pritožba dopustna in svojo utemeljitev opira na dve točki.

40 Po eni strani naj bi bila pritožba dopustna na podlagi člena 49 (postal člen 56), prvi odstavek, Statuta ES Sodišča, saj se z izpodbijano sodbo – s tem ko se priznava dopustnost tožbe – odloča o procesnem vprašanju. Izpodbijana sodba naj bi tako v tej točki posegala v položaj Komisije kot tožene stranke pred Sodiščem prve stopnje. Dejstvo, da je Sodišče prve stopnje tožbo po temelju zavrnilo kot neutemeljeno, naj ne bi vplivalo na dopustnost pritožbe Komisije za razveljavitev izpodbijane sodbe, s katero je bilo odločeno, da je sporni akt lahko predmet sodnega postopka (sodba z dne 26. februarja 2002 v zadevi Svet proti Boehringerju, C-23/00 P, Recueil, str. I-1873, točki 50 in 52).

41 Po drugi strani naj bi bila pritožba dopustna na podlagi člena 49, tretji odstavek, Statuta ES Sodišča. Komisija naj bi bila namreč ena od strank, ki lahko vložijo pritožbo zoper izpodbijano sodbo ne glede na predloge o temelju, kot Sodišče posredno priznava v sodbi z dne 21. februarja 1999 v zadevi Francija proti Comafrici in drugim (C-73/97 P, Recueil, str. I-185), ali pa ji celo ni treba dokazati interesa, kot Sodišče poudarja v sodbi z dne 8. julija 1999 v zadevi Komisija proti Anic Partecipazioni (C-49/92 P, Recueil, str. I-4125, točka 171).

42 Družba max.mobil meni, da se, ker je Komisija z zahtevkom uspela, člen 49, drugi odstavek, Statuta ES Sodišča uporabi in nasprotuje dopustnosti pritožbe Komisije. Poleg tega naj se v tej zadevi vprašanje dopustnosti ne bi obravnavalo v okviru procesnih vprašanj, ampak v okviru preizkusa utemeljenosti. Izpodbijana sodba naj bi tožbo obravnavala v celoti, to stališče pa naj potrjeval člen 114(4) Poslovnika Sodišča prve stopnje.

43 Poleg tega izpodbija razlago Komisije v zvezi s členom 49, tretji odstavek, Statuta ES Sodišča. Institucije Skupnosti naj ne bi mogle uživati položaja, ki je drugačen od položaja drugih strank. Te institucije naj ne bi mogle vložiti nobene pritožbe samo zato, da bi Sodišče pojasnilo eno od pravnih vprašanj, ki so se obravnavala v isti sodbi in zato niso samostojna, kot izhaja iz točke 51 zgoraj navedene sodbe Svet proti Boehringerju, potrjene z zgoraj navedeno sodbo Komisija in Francija proti TF1.

44 Družba max.mobil nazadnje opozarja, da naj bi bile okoliščine v zgoraj navedeni sodbi Francija proti Comafrici in drugim drugačne. Sodišče je v tej zadevi obravnavalo sveženj odločb Sodišča prve stopnje, tako da sklicevanje na to sodbo naj ne bi bilo upoštevno.

Presoja Sodišča

45 Najprej je treba zavrniti utemeljitev družbe max.mobil v zvezi z zgoraj navedeno sodbo Komisija in Francija proti TF1. Sodišče, ki je potrdilo odločitev o ustavitvi postopka, ki jo je Sodišče prve stopnje sprejelo na prvi stopnji, je v tej sodbi namreč

ugotovilo, da je Sodišče prve stopnje lahko odločalo, ne da bi mu bilo treba odločiti o dopustnosti tožbe, vložene pri njem, zaradi vrstnega reda preučitve vprašanj (zgoraj navedena sodba Komisija in Francija proti TF1, točke od 25 do 28).

46 Nasprotno pa je Sodišče prve stopnje v tej zadevi formalno odločilo o dopustnosti tožbe, preden je odločalo o temelju zadeve.

47 Po eni strani je v členu 49, prvi odstavek, Statuta ES Sodišča določeno:

„Pri Sodišču se lahko vloži pritožba v dveh mesecih po uradnem obvestilu o odločbi, proti kateri je pritožba vložena, proti končnim odločitvam Sodišča prve stopnje in delnim odločitvam tega sodišča o vsebinskih vprašanjih ali odločitvam o procesnih vprašanjih glede nepristojnosti ali nedopustnosti."

48 Po drugi strani institucijam Skupnosti na podlagi člena 49, tretji odstavek, istega statuta ni treba dokazati nobenega interesa za vložitev pritožbe zoper sodbo Sodišča prve stopnje (zgoraj navedena sodba Komisija proti Anic Partecipazioni, točka 171).

49 V obravnavanem primeru je namen pritožbe Komisije, da Sodišče razveljavi del izpodbijane sodbe, in sicer točke od 65 do 72, v katerem je Sodišče prve stopnje izrecno zavrnilo ugovor nedopustnosti Komisije, saj je ta del odločitev o procesnih vprašanjih v smislu člena 49, prvi odstavek, Statuta ES Sodišča.

50 Odločitve o procesnih vprašanjih glede nedopustnosti v smislu navedene določbe so odločitve, ki vplivajo na položaj ene od strank, s tem ko temu ugovoru nedopustnosti ugodijo ali ga zavrnejo. Sodišče je tako med drugim dopustilo pritožbo zoper sodbo Sodišča prve stopnje v delu, v katerem je zavrnilo strankin ugovor, da tožba ni dopustna, medtem ko je Sodišče prve stopnje v nadaljevanju iste zadeve tožbo zavrnilo kot neutemeljeno (glej zgoraj navedeni sodbi Francija proti Comafrici in drugim ter Komisija proti Boehringerju, točka 50).

51 Zato je treba v tej zadevi, kot smo lahko videli, če je Sodišče prve stopnje nameravalo odločiti o dopustnosti tožbe družbe max.mobil, preden bi jo zavrnilo po temelju, pritožbo Komisije zoper navedeno odločitev, ki posega v njen položaj, šteti za dopustno.

52 Ugovor nedopustnosti družbe max.mobil zoper pritožbo je zato treba zavrniti.

Dopustnost tožbe pred Sodiščem prve stopnje

Trditve strank

53 Čeprav Komisija priznava, da je dolžna vestno preučiti pritožbe, ki jih prejme na podlagi člena 90 Pogodbe, meni, kot francoska vlada, da naj bi Sodišče prve stopnje

nepravilno uporabilo pravo, ko je menilo, da je njena odločitev o pregonu kršitev pravil o konkurenci lahko predmet sodnega nadzora.

54 Trdi, da Sodišče ne upošteva pomena zgoraj navedene sodbe Bundesverband der Bilanzbuchhalter proti Komisiji, ko meni, da je rešitev iz te sodbe, in sicer, da ima Komisija diskrecijsko pravico pri pregonu kršitev, le izjema od splošne pravice obravnavanja pritožb. Trdi, da Sodišče v točki 25 te sodbe nasprotno meni, da lahko procesno upravičenje za vložitev tožbe zoper zavrnitev Komisije, da ukrepa na podlagi člena 90(3) Pogodbe, v skrajnem primeru obstaja samo v izjemnih položajih.

55 V obravnavanem primeru naj družba max.mobil ne bi bila v izjemnem položaju v smislu navedene sodne prakse, kot trdi tudi francoska vlada.

56 Poleg tega Komisija, ki jo podpira francoska vlada, izpodbija opredelitev svojega dopisa z dne 11. decembra 1998 kot „odločitve", kar je Sodišče prve stopnje storilo v točkah od 64 do 68 in 71 izpodbijane sodbe. Dopise Komisije bi bilo treba obravnavati kot enostavna sporočila.

57 Trdi, da procesne pravice, vključno s pravico pridobiti odločbo Komisije, ki so priznane z Uredbo št. 17, ne veljajo v okviru člena 90(3) Pogodbe.

58 Zato izpodbija možnost Sodišča prve stopnje sklicevati se na predhodne primere v sodni praksi v zvezi s pravicami, ki naj bi izhajale iz uporabe členov 85 in 86 Pogodbe.

59 Komisija nazadnje meni, da je načelo dobrega upravljanja individualnih položajev, ki ga sodna praksa Sodišča do zdaj ni poznala, vendar pa Sodišče prve stopnje nanj opira svojo utemeljitev, preveč splošno, da bi utemeljevalo procesne pravice v korist posameznikov, zlasti ker naj se Listina o temeljnih pravicah, navedena v podporo temu načelu, ne bi uporabljala. Člen 41(2), tretja alinea, te listine naj bi sicer samo ponavljal obveznost obrazložitve iz člena 190 Pogodbe. Člen 41(4) navedene listine naj bi izražal člen 21, tretji odstavek, ES, ki izhaja iz Amsterdamske pogodbe, ki še ni veljala 11. decembra 1998, ko je bil sprejet sporni akt, ki se obravnava kot izpodbijana odločba na prvi stopnji.

60 Družba max.mobil v bistvu uveljavlja svoje procesno upravičenje. Družba max. mobil, ki se opira na točke 99, 100, 103 in 107 zgoraj navedenih sklepnih predlogov Komisija in Francija proti TF1, na sodbo z dne 15. junija 1993 v zadevi Matra proti Komisiji (C-225/91, Recueil, str. I-3203, točki 23 in 25) in na zgoraj navedene sklepne predloge Bundesverband der Bilanzbuchhalter proti Komisiji, meni, da v sodbi, izrečeni v zadnjenavedeni zadevi, nedopustnost, ki jo je upoštevalo Sodišče, ni temeljila na široki diskrecijski pravici, na katero se sklicuje Komisija, ampak na dejstvu, da se je pritožba nanašala na splošni akt, katerega izpodbijanje s strani posameznika ni dopustno.

61 Kot je Sodišče prve stopnje priznalo v izpodbijani sodbi, naj bi odločitev Komisije, da ne bo ukrepala na podlagi pritožbe, posamično zadevala družbo max.mobil zaradi razlogov, navedenih v točkah od 24 do 30 te sodbe.

62 Tako naj podelitev široke diskrecijske pravice Komisiji ne bi samodejno povzročila nedopustnosti tožb, vloženih zoper odločbe, sprejete na podlagi tega pooblastila.

63 Torej ni mogoče izključiti možnosti sodnega nadzora odločitev o zavrnitvi, ki jih Komisija sprejme v zvezi s pritožbami posameznikov, ne glede na naravo izpodbijanih aktov. Družba max.mobil se v zvezi s tem sklicuje na točki 24 in 25 zgoraj navedene sodbe Bundesverband der Bilanzbuchhalter proti Komisiji.

64 Družba max.mobil poleg tega meni, da je bila v izjemnem položaju v smislu te sodbe in sodbe Sodišča prve stopnje z dne 3. junija 1999 v zadevi TF1 proti Komisiji (T-17/96, Recueil, str. II-1757). Sodišče prve stopnje naj bi v zadnjenavedeni sodbi o izjemnosti zadevnega položaja sklepalo na podlagi posebnega konkurenčnega položaja tožeče stranke v primerjavi z drugimi televizijskimi postajami ter dejstva, da se je tožba nanašala na individualno odločbo in ne na splošni akt, v nasprotju z navedeno sodbo Bundesverband der Bilanzbuchhalter proti Komisiji.

65 Nazadnje, družba max.mobil meni, da utemeljitev Komisije, da naj Listina o temeljnih pravicah ne bi bila pravno zavezujoča, ni pravilna, saj naj bi ta dokument povzemal in potrjeval temeljne pravice Evropske unije. V členu 41(2) te listine naj bi bila jasno priznana pravica do dobrega upravljanja individualnih položajev. Poleg tega trdi, da izrecna podelitev procesnih pravic ne more biti pogoj za spoštovanje pravice neke osebe do obrambe (sodba z dne 14. februarja 1990 v zadevi Francija proti Komisiji, imenovana „Boussac Saint Frères“, C-301/87, Recueil, str. I-307).

Presoja Sodišča

66 Člen 90(3) Pogodbe Komisiji nalaga, naj zagotovi, da države članice izpolnjujejo naložene obveznosti glede podjetij iz člena 90(1) iste pogodbe, ter ji izrecno podeljuje pristojnost, da v ta namen ukrepa s sprejetjem direktiv in odločb. Komisija je pooblaščena za ugotovitev, ali neki državni ukrep ni združljiv s pravili Pogodbe, in da navede ukrepe, ki jih mora država naslovnica sprejeti za izpolnitev obveznosti, ki izhajajo iz prava Skupnosti (glej sodbo Bundesverband der Bilanzbuchhalter proti Komisiji, točka 23).

67 V obravnavanem primeru je družba max.mobil, tožeča stranka na prvi stopnji, od Komisije zahtevala, naj ugotovi, da je Republika Avstrija kršila določbe člena 86 v povezavi s členom 90(1) Pogodbe. V pritožbi je trdila, da so avstrijski organi, s tem ko niso razlikovali zneskov pristojbin, ki so se zahtevali od nje in njenega konkurenta, družbe Mobilkom, čeprav je ta družba kot hčerinska družba prejemala podporo družbe PTA za vzpostavitev in upravljanje njenega omrežja GSM, nezakonito odobrili ugodnosti družbi Mobilkom pri dodeljevanju frekvenc.

68 Iz točke 24 zgoraj navedene sodbe Bundesverband der Bilanzbuchhalter proti Komisiji izhaja, da ima lahko posameznik po potrebi pravico vložiti ničnostno tožbo zoper odločbo, ki jo Komisija naslovi na državo članico na podlagi člena 90(3) Pogodbe, če so izpolnjeni pogoji iz člena 173, četrti odstavek, Pogodbe (po spremembi postal člen 230, četrti odstavek, ES).

69 Vendar pa iz besedila člena 90(3) Pogodbe in sistematike vseh določb tega člena izhaja, da Komisija ni dolžna začeti postopka v smislu teh določb, saj posamezniki od te institucije ne morejo zahtevati, naj zavzame stališče v določenem smislu.

70 Dejstvo, da naj bi imela tožeča stranka neposreden in posamičen interes za razglasitev ničnosti odločbe Komisije o zavrnitvi začetka postopka na podlagi njene pritožbe, ji ne daje pravice izpodbijati te odločbe. Dopisa, s katerim je Komisija obvestila družbo max.mobil, da ne namerava začeti postopka proti Republiki Avstriji, ni mogoče obravnavati, kot da ima zavezujoče pravne učinke, tako da ni izpodbojni akt, zoper katerega bi bilo mogoče vložiti ničnostno tožbo.

71 Tožeča stranka se tudi ne more sklicevati na pravico do vložitve tožbe, ki naj bi jo imela na podlagi Uredbe št. 17, ki se ne uporablja za člen 90 Pogodbe.

72 Ta ugotovitev ne nasprotuje niti načelu dobrega upravljanja niti nobenemu drugemu splošnemu načelu prava Skupnosti. Nobeno splošno načelo prava Skupnosti namreč ne nalaga, da bi moralo biti podjetje procesno upravičeno, da pri sodišču Skupnosti izpodbija zavrnitev Komisije za začetek postopka proti državi članici na podlagi člena 90(3) Pogodbe.

73 Družba max.mobil tako ni bila procesno upravičena za izpodbijanje odločbe Komisije pri Sodišču prve stopnje, s katero je ta zavrnila pregon in kaznovanje domnevne kršitve pravil o konkurenci, ki naj bi bila posledica odločitev avstrijske vlade, da ne bo razlikovala zneskov pristojbin, ki jih zahteva od te družbe in njenega konkurenta, družbe Mobilkom, za upravljanje njunih omrežij mobilne telefonije.

74 Zato je Sodišče prve stopnje tožbo družbe max.mobil zoper sporni akt nepravilno razglasilo za dopustno.

75 Ne da bi bilo treba preučiti druge pritožbene razloge Komisije in predloge nasprotne pritožbe iz zgornjega izhaja, da je treba sodbo Sodišča prve stopnje razveljaviti in zavreči tožbo, ki jo je družba max.mobil vložila zoper sporni akt.

Stroški

76 V skladu s členom 69(2) Poslovnika, ki velja za pritožbeni postopek na podlagi člena 118 istega poslovnika, se neuspeli stranki naloži plačilo stroškov, če so bili ti priglašeni. Ker je Komisija predlagala, naj se družbi max.mobil naloži plačilo stroškov, in ker ta s predlogi ni uspela, se ji naloži plačilo stroškov.

Iz teh razlogov je Sodišče (veliki senat) razsodilo:

1. **Sodba Sodišča prve stopnje Evropskih skupnosti z dne 30. januarja 2002 v zadevi Max.mobil proti Komisiji (T-54/99) se razveljavi.**

2. **Tožba, ki jo je družba max.mobil Telekommunikation Service GmbH vložila pri Sodišču prve stopnje Evropskih skupnosti, se zavrže.**

3. **Družbi T-Mobile Austria GmbH se naloži plačilo stroškov.**

Podpisi